

Sygn. akt I Ns 367/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant Lucyna Kazimierczuk

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2013r. w Kłodzku na rozprawie

sprawy z wniosku R. U. i J. P.

przy udziale E. P. i W. P.

o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po H. P.

postanawia:

oddalić wniosek.

Sygn. akt I Ns 367/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy R. U. i J. P. wnieśli o zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 9 listopada 2012 r. sygn. akt (...) i stwierdzenie, że spadek po H. P. zmarłej dnia (...) w K. ostatnio zamieszkałej w Ł. na podstawie ustawy i testamentu negatywnego własnoręcznego z dnia 20 grudnia 2008 r. nabyła jej córka E. P. w 2/4 części oraz na podstawie ustawy nabyły wnuki spadkodawczyni po ? części spadku, wskazując w uzasadnieniu wniosku, że zgodnie z powołanym wyżej postanowieniem spadek nabyła E. P. w całości. Wnioskodawcy podnieśli, iż wydziedziczona na mocy testamentu negatywnego córka spadkodawczyni W. P. ma dwoje dzieci tj. wnioskodawczynię R. U. i wnioskodawcę J. P., którzy nie wiedzieli o toczącym się postępowaniu, a wiedzę posiadli w lutym 2013 r., kiedy to ich matka poinformowała ich o treści postanowienia spadkowego. Zdaniem wnioskodawców skutki prawne wydziedziczenia obejmują wyłącznie samego wydziedziczonego, nie dotyczą zaś jego zstępnych, którzy zostają powołani do dziedziczenia w miejsce wydziedziczonego.

Uczestniczka postępowania E. P. wniosła o oddalenie wniosku podnosząc, że w dacie wydania postanowienia spadkowego po H. P. 9 listopada 2011 r. wnioskodawczyni R. U. była w Sądzie wraz ze swoją matką W. P. i wiedziała o toczącym się postępowaniu, choć nie uczestniczyła w rozprawie, ale była obecna przy ogłoszeniu postanowienia spadkowego. Z tego względu uczestniczka podniosła, że upłynął już termin roczny od dnia, kiedy wnioskodawcy uzyskali możliwość zgłoszenia wniosku o zmianę postanowienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2011 r. w sprawie (...) o stwierdzenie nabycia spadku po H. P. z wniosku M. P. przy udziale E. P. i W. P. obecna była zarówno E. P., jak i W. P..

Dowód:

- protokół rozprawy z dnia 09.11.2011 r. - k.10

Sąd Rejonowy w Kłodzku stwierdził nabycie spadku po H. P.zmarłej dnia (...)w K., ostatnio zamieszkałej w Ł.na podstawie ustawy i testamentu negatywnego własnoręcznego z dnia 20 grudnia 2008 r. na rzecz córki E. P.w całości.

Dowód:

- postanowienie spadkowe - k.12 (w aktach(...))
- testament z dnia 20.12.2008 r. - k.4 a (w aktach(...))

W związku z tym druga z córek spadkodawczyni W. P. nie doszła do dziedziczenia, ponieważ spadkodawczyni wyłączyła ją od dziedziczenia w testamencie własnoręcznym negatywnym. W uzasadnieniu Sąd wskazał m. in. na brak podstaw do przyjęcia, by wyłączonego od dziedziczenia spadkobiercę ustawowego traktować tak jakby nie dożył otwarcia spadku. Sąd powołał przypadki wskazane przez ustawodawcę, w których określona osoba ma być traktowana jakby nie dożyła otwarcia spadku, a ponadto wskazał na przepis art.1011 k.c. i rozważył konsekwencje traktowania wydziedziczonego jak osoby, która nie dożyła otwarcia spadku. Sąd Okręgowy w Świdnicy postanowieniem z dnia 2 lutego 2012 r. oddalił apelację uczestniczki postępowania W. P..

Dowód:

- uzasadnienie postanowienia spadkowego - k.14 - 16 (w aktach(...))
- postanowienie Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 02.02.2012 r. - k.36 (w aktach (...))

W. P. ma dwoje dzieci - wnioskodawców R. U. i J. P..

Dowód:

- odpis skrócony aktu małżeństwa wnioskodawczyni - k.4
- odpis skrócony aktu urodzenia wnioskodawcy - k.5

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek jest bezzasadny.

Wnioskodawcy oparli swój wniosek o zmianę postanowienia spadkowego na stwierdzeniu, że skutki prawne wydziedziczenia obejmują wyłącznie samego wydziedziczonego, nie dotyczą zaś jego zstępnych, którzy zostają powołani do dziedziczenia w miejsce wydziedziczonego.

Wnioskodawcy nie wskazali żadnej podstawy prawnej tego twierdzenia w odniesieniu do stwierdzenia nabycia spadku zgodnie z postanowieniem z dnia 9 listopada 2011 r., ponieważ takiej brak, natomiast odnosi się wrażenie zwłaszcza - w kontekście stanowiska wnioskodawczyni i uczestniczki postępowania W. P. - że przynajmniej wnioskodawczyni chodzi o roszczenie z tytułu zachowku. Oczywistym jest, co wynika z przepisu art.1011 k.c., że zstępni wydziedziczonego zstępnego są uprawnieni do zachowku, chociażby przeżył on spadkodawcę, na co wskazywał już Sąd w uzasadnieniu postanowienia spadkowego z dnia 9 listopada 2011 r.

W rozstrzyganej sprawie wnioskodawcy wnieśli o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku uznając, że powinni występować w sprawie w miejsce swojej matki, która na mocy testamentu negatywnego z dnia 20 grudnia 2008 r. została wyłączona od dziedziczenia ustawowego, a ponadto wydziedziczona. Niecelowym jest powtarzanie argumentów przytoczonych w uzasadnieniu postanowienia spadkowego z 9 listopada 2011 r., lecz wskazać tylko wypada, że spadkodawczyni H. P. sporządzając testament własnoręczny negatywny wyłączyła od dziedziczenia jedną ze swych dwóch córek, która byłaby spadkobierczynią ustawową. Przepisy kodeksu cywilnego w zakresie spadkobrania i procedury cywilnej nie przewidują natomiast, by w takiej sytuacji Sąd był obowiązany wezwać do udziału w sprawie zstępnych wyłączonego od dziedziczenia zstępnego spadkodawcy, ponieważ zstępny wyłączony

od dziedziczenia nie jest traktowany jakby nie dożył otwarcia spadku, o czym już wypowiedział się obszernie Sąd Rejonowy w Kłodzku w uzasadnieniu postanowienia z dnia 9 listopada 2011 r. Jak wynika z powołanego uzasadnienia postanowienia spadkowego przepisy kodeksu cywilnego przewidują tylko trzy przypadki, kiedy określoną osobę należy traktować tak, jakby nie dożyła otwarcia spadku - przy niegodności dziedziczenia, odrzuceniu spadku i zrzeczeniu się dziedziczenia. W zakresie przepisów dotyczących wydziedziczenia takiego przepisu brak.

Dodatkowo podnieść należy, że uczestniczka postępowania W. P. złożyła apelację od postanowienia z dnia 9 listopada 2011 r. i Sąd Okręgowy w Świdnicy postanowieniem z dnia 2 lutego 2012 r. oddalił apelację. Sąd drugiej instancji bierze nieważność postępowania pod rozwagę z urzędu zgodnie z przepisem art.378 § 1 k.p.c. Zatem gdyby uznał, że w sprawie winny występować w charakterze uczestników postępowania dzieci wyłączonej od dziedziczenia i wydziedziczonej W. P., ponieważ są zainteresowanymi w sprawie, uchyliłby zaskarżone postanowienie i znosząc postępowanie z uwagi na jego nieważność.

Przepis art.679 § 1 k.p.c. stanowi, iż dowód, że osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, może być przeprowadzony tylko w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku, z zastosowaniem przepisów niniejszego rozdziału. Jednakże ten, kto był uczestnikiem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, może tylko wówczas żądać zmiany postanowienia stwierdzającego nabycie spadku, gdy żądanie opiera na podstawie, której nie mógł powołać w tym postępowaniu, a wniosek o zmianę składa przed upływem roku od dnia, w którym uzyskał tę możliwość.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że przesłanki wynikające z art.679 § 1 k.p.c. w sprawie nie zaszyły.

Wnioskodawcy nie odnieśli się w żaden sposób do motywów postanowienia z dnia 9 listopada 2011 r., a ponieważ Sąd w niniejszej sprawie w całości je podziela uznając, że zstępni wyłączonego od dziedziczenia zstępnego spadkodawcy i wydziedziczonego nie wstępują do postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, to wniosek należało oddalić.